

Z á p i s n i c a

z 38. zasadnutia Správnej rady Univerzity Komenského v Bratislave
dňa 09. februára 2022 o 17.05 hod.

Miesto konania zasadnutia: Rektorát Univerzity Komenského v Bratislave, Šafárikovo nám. 6,
zasadačka Vedeckej rady UK, I. poschodie

Prítomní:

doc. MUDr. Daniel Böhmer, PhD.	(online)
RNDr. Pavol Demeš, CSc.	
JUDr. Miroslav Hlivák, PhD. LL.M.	(online)
Ing. Elena Kohútiková, PhD.	(online)
Mgr. art. Juraj Kukura	
Dr. Ing. Robert Mistrík	(online)
Ing. Róbert Šimončíč, CSc. (predseda Správnej rady UK)	
Mgr. Erik Tóth	(online)

Ospravedlnení:

Mgr. art. Marián Chudovský
Ing. art. Matúš Valo

Hostia – členovia Vedenia UK:

prof. JUDR. Marek Števcák, PhD. (rektor UK)
doc. JUDr. Jana Duračinská, PhD. (prorektorka UK pre majetok a investície)
doc. RNDr. Michal Greguš, PhD. (prorektor pre IT) (online)
RNDr. Zuzana Kovačičová, PhD. (prorektorka pre vzdelávanie a sociálne veci) (online)
prof. RNDr. Jozef Masarik, DrSc. (prorektor pre vedu, PhD. štúdium a projektovú činnosť)
doc. PhDr. Radomír Masaryk, PhD. (prorektor pre vonkajšie vzťahy)
prof. MUDr. Viera Štvrtinová, PhD. (prorektorka UK pre kvalitu)
doc. Mgr. Jozef Tancer, PhD. (prorektor pre medzinárodné vzťahy) (online)
Ing. Ingrid Kútna Želonková, PhD. (kvestorka UK)

Hostia – členovia predsedníctva Akademického senátu UK

prof. PhDr. Zlatica Plašienková, PhD. (predsedníčka AS UK)
Bc. Matej Gajdoš (podpredseda AS UK)
JUDr. Filip Vincent (podpredseda AS UK) (online)

Zasadnutie Správnej rady Univerzity Komenského v Bratislave (ďalej aj „Správna rada UK“) zvolal predseda Správnej rady UK Ing. Róbert Šimončíč, CSc. na podnet troch členov SR UK.

Pozvánka bola zaslaná členom Správnej rady UK prostredníctvom elektronickej pošty dňa 6. februára 2022.

Bod č. 1: Otvorenie, schválenie programu

Zasadnutie Správnej rady UK otvoril jej predseda Ing. Róbert Šimončíč, CSc., ktorý privítal prítomných členov Správnej rady UK, rektora UK, ďalších členov vedenia UK a predsedníctva Akademického senátu UK. Zároveň skonštatoval, že z aktuálnych 10 členov SR UK je prítomných 8, čím je zasadnutie uznášania schopné.

Predseda SR UK uviedol, že toto mimoriadne zasadnutie SR UK bolo zvolané na žiadosť troch členov SR UK. Následne prezentoval návrh programu zasadnutia uvedený na pozvánke.

Zvlášť zdôraznil, že hlavnou témou zvolaného zasadnutia je problematika voľby rektora UK v rámci diskusie prítomných členov orgánov UK (SR UK, vedenie UK, AS UK) bez nutnosti prijať zásadné stanovisko SR UK. Následne vyzval prítomných členov SR UK na predloženie návrhov na zmenu alebo doplnenie programu.

Žiadny návrh na zmenu alebo doplnenie navrhnutého programu zasadnutia nezaznel, čo predseda SR UK aj z dôvodu, že časť členov SR UK bola prítomná osobne a časť online, považoval za súhlas s predneseným programom zasadnutia. Proti tomuto postupu nevzniesol žiaden člen SR UK námietku.

Bod č. 2: Budúca voľba rektora Univerzity Komenského v Bratislave

Predseda SR UK Ing. Róbert Šimončíč, CSc. zdôraznil potrebu širšej diskusie a vyjasnenie si postojov k priebehu voľby rektora UK podľa aktuálne platného zákona o vysokých školách, resp. podľa pripravovanej novely VŠ zákona, voči ktorej vznesla akademická obec UK značnú kritiku. Následne udelil slovo predsedníčke AS UK prof. PhDr. Zlatici Plašienkovej, PhD., aby uviedla prítomných do problematiky.

Predsedníčka AS UK prof. PhDr. Zlatica Plašienková, PhD., poďakovala predsedovi SR UK za pozvanie, vyjadrila úprimnú radosť z toho, že sa prvýkrát mohla stretnúť s členmi Správnej rady a za možnosť diskutovať o aktuálnej situácii ohľadom novely, otázke volieb rektora a objasniť problematiku z pohľadu academickej samosprávy UK a jej zápasu za zachovanie autonómnosti a akademických slobôd. Svoj prejav začala informáciami o genéze postojov a pripomenula, že s pánom rektorom a predsedom SR UK vyjadrili spoločne svoje obavy vo vzťahu k pripravovanej novele VŠ zákona už na jeseň 2020 a odvtedy UK a AS UK konzistentne svoj kritický postoj deklaruje. Rovnako pripomenula jasný protest academickej obce UK, ktorý vyústil do verejného pochodu. Nakoniec zhrnula prehľad posledných aktivít AS UK vo vzťahu k predmetnej téme a zasadnutí jeho predsedníctva (či už riadnych alebo neformálnych), ktoré boli často realizované spoločne s vedením UK. Dodala, že na základe najnovších medializovaných informácií, ktoré rozvírili sériu podozrení a nedorozumení súvisiacich s plánovaným vyhlásením volieb na kandidáta na rektora a ich realizáciou na UK v tomto roku, informovala AS o daných skutočnostiach. Dodala tiež, že hneď aj po obdržaní *Výzvy adresovanej Akademickému senátu UK* v podobe otvoreného listu niektorých zamestnancov UK a signovanú aj ďalšími osobnosťami (*Akademická sloboda nie je*

akademická svojvôľa – výzva Akademickému senátu UK), ju zaslala všetkým členom AS UK. Adresátom poďakovala a ubezpečila ich, že AS UK bude s výzvou oboznámený. Predsedníčka AS UK ukončila svoje vyše dvadsať minútové vystúpenie ubezpečením Správnej rady, že dúfa, že sa jej podarilo uviesť na pravú mieru niektoré tendenčné a zavádzajúce medializované vyjadrenia. Na záver konštatovala, že v prípade vyhlásenia a realizácie volieb kandidáta na rektora UK bude mať rozhodujúce slovo 66 členný Akademický senát UK, v rámci ktorého bude diskusia ešte na úrovni riadiacich štruktúr naďalej prebiehať.

Predseda SR UK Ing. Róbert Šimončíč, CSc. poďakoval predsedníčke AS UK za vyčerpávajúce informácie a následne vyzval rektora UK prof. JUDr. Mareka Števčeka, PhD. na zaujatie stanoviska z pohľadu vedenia UK.

Rektor UK prof. JUDr. Marek Števček, PhD. v úvode uviedol, že aj toto stretnutie je dôkazom aktívnej diskusie nielen o problematike voľby rektora, ale aj celej problematiky novely VŠ zákona ako takej. Tým vyvrátil výčitky o odmietaní diskusie vo vysokoškolskom prostredí.

Informoval, že tomuto zasadnutiu predchádzalo osobné stretnutie s predsedom SR UK, na ktorom ho informoval o medializácii problematiky a z ktorého vzišiel návrh na zorganizovanie zasadnutia SR UK na prediskutovanie celej záležitosti.

Osobne vyjadril pevné presvedčenie, že AS UK vyhlási voľby rektora podľa aktuálnej právnej úpravy v čo najskoršom termíne. K medializácii tohto diskutovaného kroku uviedol, že podľa neho je za tým reakcia politických štruktúr na predchádzajúci pevný postoj UK. Aktuálne totiž voľbu rektora organizuje ďalších päť vysokých škôl na Slovensku, v niektorých prípadoch nie celkom transparentne, na rozdiel od UK, kde o tom stále prebieha diskusia. Voľba rektora akademickým senátom je podľa neho posvätným právom akademickej samosprávy ukotvenom v medzinárodných dokumentoch a platnej legislatíve SR.

Za absolútny právny nezmysel považuje tvrdenie médií, že UK sa snaží o ohýbanie, resp. vyhýbanie sa budúcej právnej úprave, ktorá je momentálne v legislatívnom procese a jej výsledná podoba je otázna. Ďalej potvrdil slová predsedníčky AS UK, že „voľby nespadli z neba“ a totiž, že rok 2022 je na UK volebným rokom na pozíciu rektora a väčšiny dekanov fakúlt UK.

Zároveň na margo spomenutej kritickej výzvy osobností sa ohradil voči viacerým nepravdivým tvrdeniam vyplývajúcim z neznalosti legislatívy a interných predpisov, ako napr. to, že rektor UK si aktuálnym krokom skraca funkčné obdobie. Zvolený rektor totiž nastupuje do funkcie až dátumom 1. február 2023 bez ohľadu na termín zvolenia. Vyhlásenie tohto termínu je pritom zvrchovaným právom Akademického senátu UK. Jediná lehota, ktorá vyplýva z vnútornej legislatívy UK, je uskutočnenie voľby v pléne AS UK minimálne 60 dní do skončenia funkčného obdobia úradujúceho rektora. Zdôraznil, že podľa prieskumu transparentnosti Študentskej rady vysokých škôl ohľadom volieb rektora v SR skončila UK na druhom mieste (po Ekonomickej univerzite v Bratislave). Voľba rektora na UK je podľa neho otvorená a transparentná, nakoľko na podávanie návrhov kandidátov je dostatočný časový priestor. Navyše táto výzva je štandardne zverejnená na všetkých komunikačných prostriedkoch UK.

Ak AS UK vyhlási voľbu rektora UK do 31. marca 2022 a voľby by mali prebehnúť podľa aktuálnej legislatívy s tým, že voľbu zrealizuje výlučne akademický senát. V prípade vyhlásenia volieb po 1. apríli by do volieb pravdepodobne zasahovalo aj externé prostredie, s čím vyjadril zásadne nesúhlasné stanovisko osobne, ako aj za celú univerzitu. Rektor zvolený akademickým senátom je

totiž podľa neho legitimizovaný širokým zastúpením reprezentácií akademickej obce. UK v tomto smere doteraz vystupovala jednohlasne, čo potvrdzuje aj výsledok dnešného (9. 2. 2022) stretnutia vedenia UK s dekanmi fakúlt UK ohľadom podpory krokov Rady vysokých škôl v protestných aktivitách proti novele VŠ zákona. Na záver prejavu zdôraznil svoje pevné presvedčenie, aby sa volil rektor UK aspoň naposledy podľa „starých“ pravidiel, za čo mieni aj naďalej odhodlane bojovať.

Následne dal predseda SR UK možnosť vyjadriť sa členom SR UK.

Ako prvá vystúpila Ing. Elena Kohútiková, PhD. ocenením rýchleho zvolania tohto zasadnutia za účasti tak vedenia UK, ako aj predsedníčky AS UK. Uviedla, že právo AS UK vyhlásiť voľbu rektora podľa aktuálnej legislatívy je nespochybniteľná, no z morálnej stránky otázná. V tejto súvislosti znova spomenula už medializovanú informáciu o voľbe rektora Žilinskej univerzity, kde na podávanie prihlášok na kandidátov bolo stanovených len osem dní, čo bolo zjavne účelovo nastavené. Osobne nepodporuje teda ani medializovanú snahu UK o vyhlásenie skoršej voľby rektora, ako bolo zaužívané v minulosti, keď voľba štandardne prebehla v AS UK až v jesennom termíne. Nepovažuje za správne vyhlasovať voľbu rektora predčasne, pričom podľa nej ani budúce právomoci novokreovanej správnej rady nebudú v tomto smere zásadné. UK by podľa nej mala podporiť zmeny, ktoré novela zákona prináša a byť na čele tohto procesu. Voľba rektora UK v štandardnom termíne by podľa nej poskytla aj výrazne viac času na prihlasovanie kandidátov na rektora, ako o tom hovorí aj predmetná novela zákona. V tejto súvislosti sa vyjadrila aj za otvorenejšiu voľbu vo vzťahu k možným vonkajším kandidátom. Na záver výstupu uviedla, že medializované zámery UK chápe ako určitú formu odporu voči novele VŠ zákona, a UK by podľa nej takýto signál nemala dávať.

RNDr. Pavol Demeš, CSc. uviedol, že v súčasnej situácii sa dostali do rozporu niektoré osobnosti UK, ktoré podpísali kritickú výzvu voči aktuálnemu postojú a snahám UK. Vyjadril sa, že doterajšia spolupráca SR UK bola vždy v zhode s vedením UK. Aktuálne sa UK podľa neho ocitla v bode, ktorý má náboj odporu voči pripravovanej legislatíve, ako aj jej tvorcom. Univerzita sa snaží vyhnúť politizácii a v rámci fungujúcej autonómie a samosprávy si vyhradzuje právo ísť podľa vlastných nastavených pravidiel. Aktuálny stav má však aj politický rozmer. Vyjadril súhlasné stanovisko s názorom Dr. Kohútikovej v tom, že aktuálne zamýšľaný postup UK pri voľbe rektora, a tým aj istá forma súboja s politickou mocou, je neelegantná. Vyjadril podporu prof. JUDr. Marekovi Števkovi, PhD. a ocenil jeho prácu v aktuálnej zložitej dobe. Vyjadril sa však za hľadanie konsenzu, ktorý by nespôsobil vnútorné štiepenie UK. Výsledkom aktuálneho zasadnutia má byť otvorená diskusia o tom, čo je najlepšie pre UK, jej fungovanie a obraz v očiach verejnosti. Popri zachovaní čo najväčšej kohézie a uchovaní nezávislosti je však podľa neho dôležité aj to, aby UK nedala priestor spochybneniam volebného procesu na UK. Osobne je za nájdenie pragmatického východiska, ktoré by zabezpečilo eleganciu volebného procesu a zároveň stmelilo UK.

Doc. MUDr. Daniel Böhmer, PhD. reagoval pripomenutím opakujúcich sa snáh predstaviteľov štátu za uplynulých dvanásť rokov regulovať vysokoškolské prostredie. Výsledkom bolo podľa neho vždy obhájenie pozície akademického senátu ako zastupiteľského samosprávneho a kontrolného orgánu. V tejto súvislosti hodnotí aj aktuálne snahy štátu o zmenu VŠ zákona ako negatívny jav.

Dr. Ing. Robert Mistrík sa vo svojom vyjadrení pripojil k stanovisku Dr. E. Kohútikovej a Dr. P. Demeša, zvlášť vo vzťahu k obrazu UK na verejnosti. Do protikladu postavil pohľad z vnútra UK, kde zamýšľaný postup AS UK je podľa neho prejavom cti a povinnosti postupovať týmto spôsobom, oproti pohľadu z vonku. UK ako vážena inštitúcia by podľa jeho názoru mala spĺňať tie najprísnejšie morálne a civilizačné kritériá.

Predseda SR UK Ing. Róbert Šimončíč, CSc. uviedol, že prof. JUDr. Marek Števček, PhD. má ako aktuálny rektor UK a potenciálny kandidát na ďalšie funkčné obdobie podporu členov SR UK. Zdôraznil však, že preferuje voľbu rektora podľa novelizovaného VŠ zákona. Podporil názor predrečníkov o možnom zhoršení obrazu UK a jeho vedúcej pozície v rámci slovenského univerzitného prostredia.

JUDr. Miroslav Hlivák, PhD. LL.M. sa vyjadril k aktuálnej novele VŠ zákona jednak ako člen SR UK, aj ako predseda Úradu pre verejné obstarávanie SR (ÚVO). Uviedol, že v rámci medzirezortného pripomienkového konania ÚVO totiž vzniesol zásadné pripomienky k novele z hľadiska postavenia fakúlt pri verejnom obstarávaní ako samostatných prevádzkových jednotiek (v tejto časti ministerstvo školstva akceptovalo pripomienky a návrh zapracovalo do textu novely) a predovšetkým z pohľadu zachovania nezávislosti vysokých škôl ako garantov odbornosti, nakoľko ÚVO sa v rámci výkonu dohľadu obracia aj na vysoké školy so žiadosťou o odborné posúdenie otázok nevyhnutných pre rozhodovaciu činnosť ÚVO. Rovnako vníma, že ide o prvú zásadnú názorovú nezhodu medzi členmi SR UK a vedením univerzity. Podľa neho by na úvod tejto debaty, teda pred prijatím stanoviska v tejto téme, mala SR UK predovšetkým zhodnotiť mandát súčasného rektora a vedenia UK, ktorý osobne hodnotí veľmi pozitívne. V kontexte debaty upozornil na skutočnosť, na ktorú je potrebné poukázať a to je celkový proces prípravy legislatívnych zmien, na základe ktorých sa vedenie UK dostalo do súčasne vzniknutej situácie. Rovnako vyjadril názor, aby členovia SR UK spoločne s vedením UK sa pokúsili nájsť kompromisné riešenie vzniknutej situácie, aby neutrpelo pozitívne meno UK.

Následne predseda SR UK dal možnosť reagovať na predchádzajúce podnety rektorovi UK.

Rektor UK prof. JUDr. Marek Števček, PhD. vyjadril poďakovanie za prejavené slová dôvery, ako aj kritické postoje členov SR UK, pričom im vyjadril vďaku za ich prácu v prospech UK. Problematiku predmetnej voľby rektora UK uviedol vo svetle hodnôt a princípov, ktoré UK konzistentne zastáva, nie vlastných osobných ambícií. Na druhej strane priznal, že tento krok je vzdorom UK a „poslednou fackou,“ ktorú UK môže zažiť. Inú možnosť už UK nemá a predmetný návrh novely VŠ zákona považuje za absolútne likvidačný pre slovenské vysoké školstvo z pohľadu jeho autonómie a samosprávy. Rozruch ohľadom postoja UK k novele nie je podľa neho zbytočný, nakoľko akademická obec si okrem iného musí voliť svojich predstaviteľov a rozhodovať o svojom majetku, ako to platilo od vzniku stredovekých univerzít a ako je to nemenné v európskom civilizačnom priestore. Na záver uviedol, že pre zachovanie týchto hodnôt je ochotný obetovať aj svoje ďalšie ambície na pozíciu rektora UK.

Ing. Elena Kohútiková, PhD. sa s rektorom UK zhodla, že tu nejde o jeho osobu, ale o princíp. Skôr svoj postoj zamerala na vedenie AS UK, v ktorého rukách je vypísanie volieb rektora. V tom vidí prezentovanie politického postoja a bránenie podľa nej pozitívnym zmenám. Novelu zákona nepovažuje pre VŠ za likvidačnú, skôr naopak, dáva vysokým školám nové možnosti. Zopakovala,

že toto právo AS UK je legitímne, no vyjadrila obavu z toho, aký signál dáva univerzita nielen verejnosti, ale aj študentom.

Predseda SR UK následne udelil slovo hostovi z radov študentov UK Bc. Matejovi Gajdošovi.

Bc. Matej Gajdoš sa ako podpredseda AS UK za študentskú časť (ŠČAS UK) vyjadril, že UK, ako aj ŠČAS UK od začiatku veľmi jasne komunikovala svoj kritický postoj voči novele. V rámci všetkých diskusií zdôrazňuje konzistentnosť postoja UK, rovnako aj v rámci predmetného posledného kroku, ktorý UK má, a to voľby rektora. Vo vzťahu k študentom zdôraznil potrebu úspešného ukončenia prebiehajúcej akreditácie, ktorú by mohlo ohroziť problematické kreovanie univerzitných orgánov. Osobne si myslí, že aktuálne dianie na UK nepredstavuje žiadnu morálnu dilemu. Podľa jeho presvedčenia samosprávy zvládajú riadenie, a zvlášť to krízové, ktoré je značne lepšie než samotný štát, na čo podľa neho poukázala aj aktuálna pandémia. Aj preto je proti novele VŠ zákona podobne, ako je aj značná časť študentov, ktorí sa zúčastnili množstva protestných aktivít vrátane protestného pochodu 16. 11. 2021 v Bratislave.

V rámci ďalšej diskusie vystúpil prorektor UK prof. RNDr. Jozef Masarik, DrSc. Uviedol, že myšlienka voľby rektora UK podľa aktuálne platných pravidiel nevznikla v posledných dňoch, ale zaznievala už od začiatku diskusií o novele VŠ zákona. Váži si všetky názory, ktoré odzneli, ako aj prácu AS UK a jeho zvrchované právo vo veci voľby, ktorá nie je o osobe súčasného rektora, nakoľko do voľby sa môže prihlásiť každý. Pri završení boja za zachovanie akademickej samosprávy a autonómie, ktorého je akademický senát zvrchovaným nositeľom, by však vzdanie sa tohto práva podľa neho vyznelo minimálne zvláštne. Uviedol, že to by bolo popretím toho, o čo sa predstavitelia UK snažili v rámci prípravy spomenutej novely. UK ako najvýznamnejšia univerzita na Slovensku podľa neho svojimi postojmi nutne vyjadruje aj politickú konotáciu, ktorou je okrem iného aj nesúhlas so znižovaním rozpočtu pre VŠ. UK sa podľa jeho názoru musí vyjadrovať ku všetkému, čo sa jej dotýka, musí konať a svoje záujmy odhodlane brániť.

Predseda SR UK Ing. Róbert Šimončíč, CSc. vo svojej reakcii na uvedené názory zdôraznil, že predmetom diskusie nie je osoba súčasného rektora, ktorý má jeho osobnú podporu, ako aj podporu členov SR UK. Zároveň dodal, že cieľom diskusie nebolo ani ovplyvniť rozhodnutie AS UK. Skôr išlo o prezentovanie názoru druhej strany, ktorý by prispel ku komplexnejšiemu obrazu aktuálnej situácie.

RNDr. Pavol Demeš, CSc. sa následne vyjadril v podobnom duchu, keď uviedol, že členovia SR UK chcú byť nápomocní ako podnetný a pozitívny hlas zvonku, ktorý môže byť ďalej tlmočený do vnútra UK. Znova akcentoval podporu členov SR UK súčasnému rektorovi, ktorý by mal podľa neho preto zväziť svoju kandidatúru aj podľa novely VŠ zákona. Rektorovi UK na záver predložil podnet na úvahu, a to, akú úlohu chce UK zohrávať v spoločnosti. Podľa jeho názoru by v aktuálnej situácii spoločenskej a politickej fragmentácie mohla UK zohrávať oveľa významnejšiu rolu, pričom v tomto kontexte sú zvlášť dôležité otázky obrazu a váhy univerzity vo verejnom prostredí. Rektor UK prof. JUDr. Marek Števček, PhD. v následnej reakcii uviedol, že trvá na svojom stanovisku.

Ing. Elena Kohútiková, PhD. poznamenala, že ak UK spraví avizované kroky, dostane sa na úroveň ostatných slovenských VŠ, predovšetkým tých menej kvalitných. Podľa nej je aktuálna situácia pre UK príležitosťou postaviť sa na čelo reformného procesu v rámci slovenského

vysokoškolského prostredia a z avizovaných zmien vyťažiť čo najviac. Rovnako apelovala na predsedníčku AS UK, aby zväžila svoj postoj vo vzťahu k uvedenému.

Predsedníčka AS UK prof. PhDr. Zlatica Plašienková, PhD. vo svojej záverečnej reakcii na predchádzajúcu diskusiu nanovo zopakovala, že ona nie je senát, iba jedna jeho členka s rovnakým platným hlasom, ako má každý senátor, a preto o všetkom rozhodne AS UK. Ešte raz poďakovala za pozvanie na zasadnutie.

JUDr. Miroslav Hlivák, PhD. LLM na záver uviedol, že konečné rozhodnutie UK vo veci voľby rektora musí byť predovšetkým jasne odkomunikované verejnosti vzhľadom na význam a postavenie UK v spoločnosti.

Predseda SR UK Ing. Róbert Šimončíč, CSc. týmto považujúc predchádzajúcu, značne vyčerpávajúcu, diskusiu k bodu voľby rektora UK za ukončenú, navrhol vypustenie zvyšných bodov programu. Proti tomuto rozhodnutiu nebola vznesená žiadna námietka.

Bod č. 3: Záver

Predseda Správnej rady UK Ing. Róbert Šimončíč, CSc. poďakoval členom Správnej rady UK, ako aj hosťom, zvlášť zástupcom Akademického senátu UK a vedenia UK za ich aktívnu účasť a ukončil zasadnutie.

Koniec zasadnutia: 18.45 hod.

Zapísal:

Mgr. Dominik Blanár, PhD.
(tajomník Správnej rady UK)

Ing. Róbert Šimončíč, CSc.
predseda Správnej rady UK